

پژوهشگران چه میزان و چگونه از اطلاعات world wide web استفاده می کنند

○ لیلا چهره‌نگار

○ رفتارهای اطلاع‌یابی پژوهشگران
مراجعه‌کننده به world wide web از
طریق تماس با شبکه جهانی اینترنت مستقر
در دانشگاه تربیت مدرس (پایان نامه دوره
کارشناسی ارشد)

○ استاد راهنما: دکتر یحیی دوستدار
○ پژوهشگر: عبدالرضا نوروزی چاکلی
○ دانشگاه تربیت مدرس

۱. بین شغل پژوهشگران دانشگاه تربیت مدرس و نحوه آشنایی آنان با امکانات «وب جهانگستر» رابطه معناداری وجود دارد.
۲. بین مقدار وقتی که پژوهشگران دانشگاه تربیت مدرس در شبکه «وب جهانگستر»، صرف جست‌وجو می‌کند با اهداف آنها رابطه معناداری وجود دارد.
ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه است که شامل ۱۷ سؤال بسته به همراه گزینه‌های باز جهت جمع‌آوری بیشتر نظرهای پاسخ‌دهندگان است. از ۲۵۱ پرسشنامه که به روش طبقه‌ای - تصادفی بین استفاده‌کنندگان شبکه در سایتهای مختلف اینترنت دانشگاه تربیت مدرس توزیع شد، تعداد ۲۲۴ پرسشنامه به محقق بازگردانده شد. پس از گردآوری اطلاعات و جمع‌بندی آنها، محقق با استفاده از بسته نرم‌افزاری Excel و با آمار توصیفی به تجزیه و تحلیل و تنظیم یافته‌ها پرداخته و در موارد لزوم، داده‌ها را به صورت جدول و نمودار نمایش

هدف از این پژوهش، بررسی اهداف و انواع اطلاعات مورد استفاده، روشها و کانالهای دستیابی به اطلاعات، نحوه آشنایی و موانع و مشکلات پژوهشگران دانشگاه تربیت مدرس در خصوص وب جهانگستر و در نهایت ارائه پیشنهادهایی در این زمینه است.

این پژوهش در ۵ فصل تنظیم شده است. فصل اول به ارائه طرح پژوهش در ۱۵ بخش و فصل دوم به ارائه پیشینه پژوهش در ۲ بخش می‌پردازد. فصل سوم مروری بر وب جهانگستر در ۵ بخش است. در فصل چهارم به تجزیه و تحلیل یافته‌ها پرداخته شده است که خود شامل ۳ بخش عمده است. فصل پنجم یا آخرین فصل به ارائه خلاصه یافته‌ها، نتیجه‌گیری‌ها و پیشنهادها می‌پردازد. در پایان هر فصل نیز کتابنامه همان فصل آورده شده است.

این تحقیق با استفاده از روش پیمایشی از نوع تحلیلی انجام شده و دارای دو فرضیه است:

از مطالعات انجام شده در خارج از کشور نیز به نتایج پژوهشهای محققانی چون الی، فایبی زوف، پیرسون، پیسلی، اوکچا، اودی، الیس، کوکس، هال، واتسون - بون، وای هی، جاکوبسون، رایفیدل، ادوارد لاماند و آتولانچ ماستوا که بین سالهای ۱۹۶۹ تا ۱۹۹۹ انجام گرفته است اشاره می‌شود. در بیشتر این تحقیقات نشان داده شده است که اهداف جست‌وجوی مراجعان، کسب اطلاعات تخصصی و نوع اطلاعات موردنیاز نیز مجلات و کتابهای درسی است

داده است. فصل اول این رساله با عنوان طرح پژوهش، ابتدا به طور کامل به بیان مسئله می‌پردازد و سنجش مهارتهای اطلاع‌یابی پژوهشگران دانشگاه تربیت مدرس در استفاده از WWW و همچنین تفسیر و ارزیابی اطلاعات را دلیل اصلی طرح این موضوع بیان می‌دارد. همچنین در ادامه و پس از مقدمه و تعریف مسئله، پرسشهای اساسی شامل ۷ سؤال کلی درخصوص اطلاعات شخصی، هدف مراجعه، نحوه استفاده و کانالهای دستیابی به اطلاعات، انواع اطلاعات مورد استفاده، موانع و مشکلات احتمالی و نظرها و پیشنهادهای استفاده‌کنندگان ذکر شده است. پس از آن، به بیان تعریف عملیاتی اجزای مسئله، ضرورت انجام تحقیق، فرضیه‌های پژوهش، روش انجام، ابزار گردآوری اطلاعات، روش نمونه‌گیری، جامعه آماری و نحوه تعیین حجم نمونه و در نهایت نیز به بیان روش تجزیه و تحلیل اطلاعات می‌پردازد.

فصل دوم به ارائه پیشینه پژوهش می‌پردازد که شامل مطالعات انجام شده در ایران و خارج از ایران است. در این بخش آمده است: «مطالعه بر روی رفتارهای اطلاع‌یابی در ایران قدمت ۲۴ ساله داشته و به سال ۱۳۵۴ برمی‌گردد.» همچنین نتیجه تحقیقات پژوهشگرانی چون نوش‌آفرین انصاری، میترا دیلمقانی، حمزه‌علی نورمحمدی، هوشنگ حکیمی و عبدالحمید حیدری ارائه شده است.

از مطالعات انجام شده در خارج از کشور نیز به نتایج پژوهشهای محققانی چون الی، فایبی زوف، پیرسون، پیسلی، اوکچا، اودی، الیس، کوکس، هال، واتسون - بون، وای هی، جاکوبسون، رایفیدل، ادوارد لاماند و آتولانچ ماستوا که بین سالهای ۱۹۶۹ تا ۱۹۹۹ انجام گرفته است اشاره می‌شود. در بیشتر این تحقیقات نشان داده شده است که اهداف جست‌وجوی مراجعان، کسب اطلاعات تخصصی و نوع اطلاعات موردنیاز نیز مجلات و کتابهای درسی است.

هدف از این پژوهش، بررسی اهداف و انواع اطلاعات مورد استفاده، روشها و کانالهای دستیابی به اطلاعات، نحوه آشنایی و موانع و مشکلات پژوهشگران دانشگاه تربیت مدرس درخصوص وب جهانگستر و در نهایت ارائه پیشنهادهایی در این زمینه است

دانشکده علوم پزشکی، ۱۶/۴۱ درصد دانشکده علوم پایه و ۱۸/۹۷ درصد دانشکده علوم انسانی بوده‌اند. همچنین یافته‌ها نشان می‌دهد که بیشترین تعداد پژوهشگران معادل ۳۹/۷۳ درصد در گروه سنی ۲۰ تا ۲۵ سال قرار داشته‌اند و کمترین تعداد آنها معادل ۰/۴۵ درصد در گروه سنی بیشتر از ۴۵ سال، از نظر شغل نیز ۸۷ درصد پژوهشگران این دانشگاه دانشجو، ۱۱/۶ درصد هیأت علمی و ۱/۴ درصد کارمند بوده‌اند. بررسی مراجعه اعضای هیأت علمی مراجعه‌کننده به وب جهانگستر در این دانشگاه به تفکیک دانشکده نشان می‌دهد که بیشترین میزان مراجعه، یعنی ۶۹/۲۴ درصد مربوط به اعضای هیأت علمی دانشکده فنی و مهندسی است. اعضای هیأت علمی دانشکده‌های علوم انسانی و علوم پایه نیز هر کدام به میزان ۱۵/۳۸ درصد امکانات وب جهانگستر را مورد استفاده قرار داده‌اند.

در میان کارمندان مراجعه‌کننده به وب جهانگستر از بخشهای مختلف، کارمندان کتابخانه مرکزی ۶۶/۷ درصد و کارمندان بخش فنی مرکز کامپیوتر به میزان ۳۳/۳ درصد از آن بهره جسته‌اند. بررسی مرتبه علمی هیأت علمی مراجعه‌کننده به وب جهانگستر در دانشگاه تربیت مدرس نشان می‌دهد که بیشترین میزان استفاده (۷۳/۰۳ درصد) مربوط به استادیاران است؛ در حالی که مربیان ۱۱/۵۳ درصد و دانشوران و دانشیاران هر کدام تنها به میزان ۷/۷ درصد از وب جهانگستر استفاده کرده‌اند.

مطالعه بر روی میزان ساعات استفاده از این امکانات نشان می‌دهد که بیشتر پژوهشگران دانشگاه تربیت مدرس معادل ۵۵/۸ درصد، کمتر از ۵ ساعت آن را مورد استفاده قرار می‌دهند. ۲۶/۳۴ درصد پژوهشگران بین ۵ تا ۱۰ ساعت، ۱۲/۰۶ درصد بین ۱۰ تا ۱۵ ساعت و کمترین میزان پژوهشگران یعنی ۵/۸ درصد بیش از ۱۵ ساعت از وب جهانگستر استفاده می‌کنند. در نهایت، براساس محاسبه میانگین، استفاده جامعه پژوهشگران بین ۳ تا ۵ ساعت است که نشان‌دهنده پایین

فصل سوم پایان‌نامه شامل مباحثی نظری برای آشنایی بیشتر با وب جهانگستر و مفاهیم مربوط به آن است. این فصل که علاوه بر مقدمه به ارائه مطالبی درخصوص تاریخچه، نحوه کار، آشنایی با برخی مفاهیم وب جهانگستر از جمله فوق متن^۲، چند رسانه‌ای^۳، سرویس‌گیرنده و سرویس‌دهنده^۴، مرورگرها^۵، مکان‌یاب جهانی منابع^۶، فهرستهای راهنمای منابع^۷، موتورهای کاوش^۸، قرارداد اینترنت^۹، قرارداد انتقال فوق متن^{۱۰} و زبان نشانه‌گذاری فوق متن می‌پردازد، برای تمامی کسانی که علاقه‌مند به کسب اطلاعات بیشتری درخصوص اینترنت هستند بسیار مفید خواهد بود.

از خصوصیات بارز این فصل بیان عبارات و مفاهیم با زبانی بسیار شیوا و با استفاده از اصطلاحاتی ساده و به خصوص معرفی انواع موتورهای کاوش راهنما، نمایه‌ای، نشانی اشخاص، گروههای خبری، فایل‌های قابل انتقال، گوفر، منابع صوتی - تصویری، نرم‌افزارهای موجود در اینترنت، گروههای بحث و گفت‌وگو، شغل یابی و ابرموتورهای کاوش از نظر چگونگی انجام جست‌وجوهای ساده و پیچیده است. در این فصل به شیوه جست‌وجو در موتورهای کاوش yahoo و Altavista بیش از سایر موتورهای پرداخته شده است.

فصل چهارم این پژوهش با عنوان تجزیه و تحلیل داده‌ها شامل تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش، آزمون فرضیه اول و آزمون فرضیه دوم است که قبلاً به دو مورد اخیر اشاره شد. مطالب این فصل که با استفاده از جداول و نمودارهای فراوان ارائه گردیده است، براساس اطلاعات گردآوری شده از پرسشنامه‌ها، استخراج و سپس تجزیه و تحلیل شده است.

بررسیها نشان می‌دهد که از نظر توزیع جنس، ۲۴/۱ درصد پژوهشگران زن و ۷۵/۹ درصد پژوهشگر مرد در این تحقیق همکاری داشته‌اند. از نظر توزیع فراوانی دانشجویان مراجعه‌کننده به وب جهانگستر در دانشگاه تربیت مدرس به تفکیک دانشکده نیز ۱۷/۴۳ درصد استفاده‌کنندگان از دانشکده کشاورزی، ۲۷/۷ درصد دانشکده فنی و مهندسی، ۱۹/۴۹ درصد

مطالعه بر روی میزان ساعات استفاده از این امکانات نشان می‌دهد که بیشتر پژوهشگران دانشگاه تربیت مدرس معادل ۵۵/۸ درصد، کمتر از ۵ ساعت آن را مورد استفاده قرار می‌دهند. ۲۶/۳۴ درصد پژوهشگران بین ۵ تا ۱۰ ساعت، ۱۲/۰۶ درصد بین ۱۰ تا ۱۵ ساعت و کمترین میزان پژوهشگران یعنی ۵/۸ درصد بیش از ۱۵ ساعت از وب جهانگستر استفاده می‌کنند

بسیار معدودی (۲/۴ درصد) از راهنماهای منابع اینترنت در حوزه‌های موضوعی ویژه استفاده می‌کنند. در بین موتورهای کاوش مورد مراجعه نیز موتورهای کاوش راهنما مانند Galaxy, yahoo, Public Library, Internet میزان ۴۱/۳ درصد و موتورهای کاوش نمایه‌ای ماشینی مانند Excite, Altavista Hotbot و Lycos با میزان ۳۳/۲۱ درصد از طرفداران بیشتری برخوردار بوده‌اند. این نشان می‌دهد که موتورهای کاوش راهنما که اطلاعات آنان را انسان نمایه‌سازی و سازماندهی می‌کند، بیشتر از موتورهای کاوش نمایه‌ای ماشینی که کاملاً با ماشین نمایه‌سازی و سازماندهی می‌شوند مورد استفاده قرار می‌گیرند. از لحاظ نحوه دستیابی پژوهشگران به اصل مدارک جست‌وجو شده، نتیجه تحقیق نشان می‌دهد که بیشترین تعداد این پژوهشگران معادل ۳۳/۹۲ درصد، استفاده از پست الکترونیکی را مناسب می‌دانند. در مرتبه بعدی، ۱۸/۵ درصد پژوهشگران به سراغ ایجاد ارتباط با نویسندگان مقالات به منزله بهترین روش می‌داند؛ در حالی که میزان بسیار کمی (۲/۶ درصد) پس از انجام جست‌وجو به رزنت جهت دریافت اصل مدرک مراجعه می‌کنند. در نتیجه، باید فعالیت بیشتری برای آگاهی‌رسانی و آشنا کردن آنان با امکانات رزنت صورت گیرد.

بیشترین انواع اطلاعات مورد استفاده (۲۸/۶ درصد) که پژوهشگران در دانشگاه تربیت مدرس برای به دست آوردن آنها به وب جهانگستر مراجعه می‌کنند، شامل اطلاعات فهرستهای موجود کتابها در کتابخانه‌های مختلف جهان یا مقالات و نشریات الکترونیکی است. در درجه بعدی اهمیت (۲۱/۴۲ درصد) اخبار و اطلاعات علمی، فنی، فیزیکی، طراحی، تجهیزات دانشگاهها و محصولات دانشگاهها و سپس شرح سخنرانیها، سمینارها، کنفرانسها، نتایج همایشها و تحقیقات دیگران (۱۵/۵۴ درصد) قرار دارد. همچنین از بررسی نتیجه تحقیق در این زمینه مشخص می‌شود که فقط ۱/۶۸ درصد

بودن میزان استفاده آنان است. ۹۸/۲۱ درصد پژوهشگران از User ID اختصاصی برخوردار بوده‌اند.

سؤال درباره اهداف جست‌وجوی اطلاعات در وب جهانگستر این نتیجه را آشکار می‌سازد که بیشترین میزان استفاده معادل ۲۷/۹۵ درصد برای کارهای پژوهشی مانند دستیابی به اطلاعات مورد نیاز یافت نشده در منابع چاپی و محلی، روزآمد کردن اطلاعات تخصصی و حرفه‌ای، افزایش مطلوبیت کارایی در تدریس و شناسایی منابع تخصصی است. کمترین بهره‌گیری نیز فقط به دلیل جذابیت اینترنت یا به دست آوردن اخبار تازه است.

از نظر نحوه آشنایی مراجعه‌کنندگان نیز یافته‌های پژوهش این نتیجه را آشکار می‌سازد که ۵۷/۱۴ درصد مراجعه‌کنندگان آشنایی لازم را در این زمینه دارا هستند و در مقابل ۴۰/۱۸ درصد آشنایی لازم برای بهره‌گیری از این پدیده را ندارند. همچنین از میان عده‌ای که اظهار داشته‌اند با نحوه استفاده از وب جهانگستر آشنا هستند، اکثر آنان این آشنایی را از طریق سایر دانشجویان یا دوستانشان کسب کرده‌اند که میزان آن ۳۸/۹۳ درصد است. ۱۹/۴۶ درصد نیز از طریق مطالعات شخصی به این آشنایی رسیده‌اند و بقیه هرکدام به طرق پراکنده به این امکانات دسترسی یافته‌اند. در این میان نقش متخصصان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی چندان چشمگیر نیست؛ زیرا تنها ۰/۳۸ درصد مراجعه‌کنندگان با کمک این عده به منابع اطلاعاتی مورد نظر خود دست می‌یابند.

از بررسی روشهای دسترسی مراجعه‌کنندگان به وب جهانگستر در دانشگاه تربیت مدرس (جلد شماره یک) روشن می‌شود که بیشترین میزان پژوهشگران (۳۷/۸۴ درصد) جهت دسترسی به اطلاعات از موتورهای کاوش بهره می‌گیرند. در مرتبه پس از آن (۳۲/۴۷ درصد) پژوهشگران از طریق آدرس صفحه خانگی مورد نظر، به طور مستقیم وارد سایت مربوطه می‌شوند و به جست‌وجوی کلید واژه‌ای می‌پردازند و میزان

گرچه دانشجویان و اعضای هیئت علمی برای دستیابی به آخرین اطلاعات علمی جهت امور پژوهشی و کارمندان جهت روزآمد کردن اطلاعات حرفه‌ای از این امکانات بهره می‌گیرند، متناسب با نیازهای خود، با چگونگی استفاده از این امکانات آشنا نمی‌شوند

۳۴/۸۲ درصد یعنی درصد قابل توجهی از پژوهشگران این نقش را متوسط، ۳۳/۰۴ درصد این نقش را زیاد و ۲۹/۴ درصد هم نقش این متخصصان را ضعیف ارزیابی کرده‌اند. نتیجه این که لازم است متخصصان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی برای جلب نگرش مثبت پژوهشگران تلاش بیشتری بکنند.

در ادامه این فصل از رساله، آزمون فرضیه اول ارائه گردیده است که عبارت است از: «بین شغل پژوهشگران دانشگاه تربیت مدرس و نحوه آشنایی آنان با امکانات وب جهانگستر رابطه معناداری وجود دارد.»

با توجه به بررسی‌های به عمل آمده روی سوالات مختلف در این خصوص و نتیجه‌گیری از آنها، همچنین براساس آزمون استقلال کای اسکور (X²) و محاسبات انجام شده ثابت می‌شود که بین شغل پژوهشگران و نحوه آشنایی آنان با امکانات وب جهانگستر رابطه معناداری وجود ندارد. به این ترتیب، این فرضیه رد می‌شود؛ یعنی گرچه دانشجویان و اعضای هیئت علمی برای دستیابی به آخرین اطلاعات علمی جهت امور پژوهشی و کارمندان جهت روزآمد کردن اطلاعات حرفه‌ای از این امکانات بهره می‌گیرند، متناسب با نیازهای خود، با چگونگی استفاده از این امکانات آشنا نمی‌شوند.

پس از آزمون فرضیه اول به آزمون فرضیه دوم می‌رسیم که بیان می‌کند: «بین مقدار وقتی که پژوهشگران دانشگاه تربیت مدرس در شبکه وب جهانگستر صرف جست‌وجو می‌کنند با اهداف آنها رابطه معناداری وجود دارد.»

از سوالات مختلف و جوابهای ارائه شده به آنها و همچنین براساس آزمون استقلال کای اسکور (X²) این نتیجه حاصل می‌شود که بین اهداف پژوهشگران و مقدار وقت آنان در استفاده از وب جهانگستر، رابطه معناداری وجود ندارد، به عبارت دیگر، نمی‌توان گفت که پژوهشگران حتماً

پژوهشگران علاقه‌مند به دریافت آخرین اخبار و اطلاعات مربوط به دانشگاه تربیت مدرس از طریق وب جهانگستر هستند و بقیه تمایلی به این اطلاعات ندارند. ارائه مشکلات پژوهشگران از نظر دستیابی به اطلاعات موردنظر نشان می‌دهد که بیشترین مشکلات آنان (۸۱/۲۵ درصد) ترافیک شبکه، نامناسب بودن خطوط ارتباطی و کمترین آن (۲۲/۶ درصد) پایین بودن سرعت دسترسی به اطلاعات است. نتیجه این که ازدیاد خطوط و بهینه‌سازی آنها جهت ارتباط آسانتر کاربران وب جهانگستر لازم است. علاوه بر این، نداشتن حساب بانکی در اینترنت و ناتوانی در پرداخت هزینه منابع اطلاعاتی (۱۲/۳۸ درصد)، مناسب نبودن کمیت امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری کامپیوترهای دانشگاه (۱۶/۳ درصد)، ناآشنایی با مرورگرها و ابزارهای کاوش (۱۰ درصد)، بی‌توجهی مسئولان و ارائه نکردن کمک کافی از طرف آنان (۶/۷۴ درصد)، ناآشنایی کافی با زبان انگلیسی (۶/۷۴ درصد) و شاغل بودن همزمان دانشجویان در زمان تحصیل (۰/۴۴ درصد) از دیگر عوامل مشکل آفرین در دستیابی به اطلاعات مناسب و کافی بیان شده است.

برای رفع پاره‌ای از این مشکلات پژوهشگران پیشنهادهایی ارائه کرده‌اند، از جمله تشکیل دوره‌های منظم آموزش اینترنت در دانشگاه (۱۹/۰۶ درصد)، استقرار کادر متخصص اطلاع‌رسانی، آموزش زبان خارجی، افزایش تعداد کامپیوترها، بهبود خطوط ارتباطی، افزایش مدت زمان استفاده از کامپیوترهای سرعت بالا، برطرف کردن مشکلات اقتصادی دانشجویان و افزایش امکانات ارتباطی و سخت‌افزاری دانشکده‌ها.

در فصل چهارم، محقق نظر پژوهشگران را از نظر میزان نقش متخصصان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی در جست‌وجوی بهینه اطلاعات جویا شده است که از بررسی پاسخهای پژوهشگران نتایج زیر حاصل شده است:

از سوالات مختلف و جوابهای ارائه شده به آنها و همچنین براساس آزمون استقلال کای اسکور (X²) این نتیجه حاصل می شود که بین اهداف پژوهشگران و مقدار وقت آنان در استفاده از وب جهانگستر، رابطه معناداری وجود ندارد، به عبارت دیگر، نمی توان گفت که پژوهشگران حتماً براساس نوع هدف یا اهداف خود و متناسب با آنها جهت جست و جو در شبکه وقت صرف می کنند

روشهای دسترسی آنان به اطلاعات آن

درصد	فراوانی	روشهای دسترسی
۲/۴	۶	۱
۳۳/۴۷	۸۴	۲
۱۳/۹۴	۳۵	۳
۱۲/۳۵	۳۱	۴
۳۷/۸۴	۹۵	۵
۱۰۰	۲۵۱	جمع

۱. از طریق راهنماهای منابع اینترنت در حوزه های موضوعی ویژه (special Index) مانند SOSIG, OMNI, EEVL
۲. از طریق وارد کردن آدرس صفحه خانگی (homepage) مورد نظر و ایجاد ارتباط مستقیم با سایت یا سایتهای خاص و سپس جست و جوی کلید واژه ای
۳. از طریق کلیک کردن بر روی کلید واژه های مشخص شده در صفحات web
۴. از طریق پست الکترونیکی
۵. از طریق موتورهای کاوش

پانوشته ها:

1. text book
2. Hypertext
3. Multimedia
4. Server-client
5. Browsers
6. URL
7. Web Directories
8. Search Engines
9. TCP/IP
10. HTTP
11. HTML

براساس نوع هدف یا اهداف خود و متناسب با آنها جهت جست و جو در شبکه وقت صرف می کنند.

در آخرین فصل این رساله، خلاصه یافته ها، نتیجه گیری و پیشنهادهایی در هر زمینه بیان شده است. محقق همچنین پیشنهادهایی برای پژوهشهای آینده ارائه می دهد: ۱. مطالعه رفتار اطلاع یابی پژوهشگران از موتورهای کاوش وب جهانگستر، ۲. مطالعه رفتار اطلاع یابی پژوهشگران از پست الکترونیکی (E.Mail)، ۳. مطالعه رفتار اطلاع یابی اساتید یا دانشجویان رشته های مختلف از وب جهانگستر مانند فنی و مهندسی .. علوم انسانی .. پزشکی .. علوم پایه .. هنر .. کشاورزی و منابع طبیعی، ۴. مطالعه رفتارهای اطلاع یابی متخصصان علوم کتابداری و اطلاع رسانی از وب جهانگستر، ۵. مطالعه میزان و نحوه آشنایی متخصصان علوم کتابداری و اطلاع رسانی با وب جهانگستر، ۶. مطالعه میزان استفاده پایان نامه های تحصیلی داخل کشور از امکانات وب جهانگستر، ۷. مطالعه میزان جایگاه واحدهای درسی مرتبط با وب جهانگستر یا سایر ابزارهای اینترنت در برنامه های درسی رشته های دانشگاهی کشور، ۸. بررسی و مطالعه ساختار نمایه سازی و سازماندهی اطلاعات در وب جهانگستر، ۹. مطالعه رفتارهای اطلاع یابی متخصصان مراکز پژوهشی و آموزشی مختلف از امکانات وب جهانگستر، ۱۰. مطالعه تطبیقی رفتارهای اطلاع یابی استفاده کنندگان مراکز صنعتی و استفاده کنندگان مراکز پژوهشی و آموزشی از امکانات وب جهانگستر. در انتها نیز پیوسته هایی شامل اختصارات، نمونه پرسشنامه، نمودارها، چکیده انگلیسی و کلید واژه ها جهت تکمیل کار دیده می شود.

جدول شماره یک

توزیع فراوانی پژوهشگران مراجعه کننده به وب جهانگستر در دانشگاه تربیت مدرس بر حسب